

**ขั้นตอนการจัดพิธีมอบธงชาติคลุมศพ หรือหีบศพ
เพื่อมอบให้กับทายาทผู้เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ**

ภายหลังจากที่ประธานทำพิธี ฯ จุดไฟหลวง และเดินลงจากเมรุแล้ว กำลังพล จำนวน ๕ นาย แต่งกายชุดเครื่องแบบปกติขาว ภาคกระบี่ สวมถุงมือ ผ้าพันแขนทูกซ์ เดินแถวตามระเบียบขึ้นบนเมรุ บริเวณด้านข้าง และดำเนินการดังนี้

๑. กำลังพลคนที่ ๑ ถีอพานและเกี่ยวกระบี่เรียบร้อยแล้ว (ส่วนกำลังพลคนที่ ๒-๕ ถีอกระบี่ ในโอกาสเคลื่อนที่ระยะไกล โดยใช้มือซ้ายจับกำฝักกระบี่โดยรอบ แล้วยกปลายกระบี่ไว้ข้างหน้า สูงจากพื้น ประมาณ ๑ คืบ พลิกฝักกระบี่ให้ด้านบนขนานกับพื้น โกร่งกระบี่อยู่นอกลำตัว) เดินขึ้นบนเมรุ เมื่อเลยหีบศพพอประมาณแล้ว ให้หยุดและชวยเพ้าอยู่กับที่ จนกว่ากำลังพลคนที่ ๕ จะเดินเข้าที่ (ในลักษณะ แถวตอน และตั้งแถวหยุด ต่อจากนั้นสั่ง ขวา/ซ้าย หัน (แล้วแต่กรณี) เพื่อหันหน้าเข้าหาหีบศพ สักวันทยหัตถ์ และเอามือลง

๒. สั่งเกี่ยวกระบี่ โดยแบ่งการปฏิบัติออกเป็น ๒ จังหวะ ดังนี้

๒.๑ จังหวะที่ ๑ เมื่อสิ้นคำบอกคำสั่ง ให้ใช้มือซ้ายยกกระบี่ขึ้นในระดับเอว ในขณะเดียวกัน ก้มหน้าลง พร้อมกับยกมือขวาขึ้นแตะบริเวณ โกร่งกระบี่

๒.๒ จังหวะที่ ๒ ให้ทำการเกี่ยวกระบี่ และจัดเสื่อให้เรียบร้อย พร้อมกับยกหน้าขึ้น และ ฟันมือขวาลงในลักษณะท่าตรง

๓. กำลังพลคนที่ ๑ สั่ง ขวา/ซ้าย หัน โดยกำลังพลคนที่ ๑, ๒ และ ๓ ทำซ้ายหัน (กรณีขึ้นเมรุ ด้านข้าง ทางซ้ายมือของประธานฯ) กำลังพลคนที่ ๔ และ ๕ ทำขวาหัน กำลังพลคนที่ ๑ สั่งหน้าเดิน เมื่อเดินพ้นแนวหีบศพพอประมาณ ให้กำลังพลคนที่ ๑ เดินหักมุม ๙๐ องศา ทางซ้ายมือ เข้าหาจุดที่ปักคอย บริเวณด้านมุม บนเมรุ ส่วนกำลังพลคนที่ ๒ - ๓ แยกเดินทำมุม ๙๐ องศา ทางขวามือ ตามแนวหีบศพ เพื่อเข้าทางด้าน หัว/ท้ายของหีบศพ กำลังพลคนที่ ๔ - ๕ ทำเช่นเดียวกัน แต่ทำขวาหัน สั่งแถวหยุดเมื่อ ถึงมุมธงชาติ ทั้ง ๔ มุม

๔. กำลังพลคนที่ ๒ - ๓ และ ๔ - ๕ ขวา/ซ้าย หัน เข้าหาหีบศพ ทำวันทยหัตถ์ สั่ง ยกธงชาติ โดยยกแขนซ้าย/ขวา ขึ้นจับในแต่ละมุมของธง พร้อมทั้งยกธงชาติขึ้น สั่ง ขวา/ซ้าย หัน เพื่อหันหน้า ออกไปทางขึ้นด้านหน้าเมรุ และสั่งหน้าเดิน หยุดเมื่อถึงบริเวณที่วางหน้าหีบศพ และลดธงลง (อย่างช้า ๆ) จนถึงระดับกึ่งกลางลำตัว

๕. สั่ง ขวา/ซ้าย หัน เพื่อหันหน้าเข้าหาฝืนธง ในขณะที่หันให้กำลังพลคู่หน้าเปลี่ยนมือที่จับ มุมธง จากซ้ายเป็นขวา และจากขวาเป็นซ้าย ไปพร้อม ๆ กัน ต่อจากนั้นกำลังพลที่จับมุมธงชาติคู่หลัง ส่งมุมธงให้กับกำลังพลคู่หน้า และทำหน้าเดิน (ทั้งสองคน) เมื่อเดินเกือบถึงกึ่งกลางธง ให้ทำ ขวา/ซ้าย หัน แล้วเดินหักมุม ๙๐ องศา เข้าหาฝืนธง เพื่อคอยประคองและช่วยจัดระเบียบในการพับธง (ธงจะอยู่ใน ลักษณะแถบสีแดงอยู่ด้านบน)

๖. พลิกธงให้อยู่ในแนวนอน (โดยพลิกจากทางด้านแถบสีน้ำเงินขึ้น เพื่อให้ธงขนานกับพื้น) และดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ พับผืนธงแถบสีน้ำเงินมาบรรจบกึ่งกลางแถบสีขาว และพับธงแถบสีแดงมาบรรจบแถบสีขาว เช่นกัน โดยการพลิกฝ่ามือ ให้นิ้วทั้งสี่คว่ำขึ้นบนผืนธง ในลักษณะเหยียดตรง และเรียงชิดติดกัน นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านล่างของผืนธง

๖.๒ จับธงบริเวณมุมด้านล่างพับปลายธงขึ้น โดยพับเป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก กำลังพลที่อยู่ใกล้กำลังพลที่พับผืนธง ช่วยในการจัดมุมแหลมให้เรียบร้อย กำลังพลที่เหลืออีกหนึ่งนาย ให้ยืนในท่าตรง และยกมือทั้งสองข้างในลักษณะงอข้อศอกและบีบข้อศอกให้แนบชิดติดลำตัว แขนท่อนล่างทั้งสองข้างตั้งได้จากกับแขนท่อนบนหรือลำตัว หงายฝ่ามือโดยให้นิ้วทั้งห้าเหยียดตรง และเรียงชิดติดกัน เพื่อรองรับผืนธง

๖.๓ กำลังพลที่พับธง พับธงต่อมาตามลักษณะของสามเหลี่ยม พร้อมกับก้าวเท้าซ้าย เมื่อปลายแหลมอีกข้างหนึ่งจรดผืนธง ให้ก้าวเท้าขวาตาม ในท่าตรง หลังจากกำลังพลที่อยู่ทางด้านซ้ายมือช่วยในการจัดมุมแหลมทั้งสองข้างแล้ว กำลังพลที่พับธงทำการรีดผืนธงตามด้านกว้าง ในลักษณะให้นิ้วมือทั้งห้าเหยียดตรง และเรียงชิดติดกัน

๖.๔ เมื่อพับธงได้เกินกึ่งหนึ่ง ให้กำลังพลที่คอยช่วยในการจัดมุมแหลมถอนตัวออก โดยกลับหลังหัน แล้วหน้าเดินเพื่อกลับเข้าจุดพักคอย (เนื่องจากเมื่อทำการพับธงเข้าใกล้กำลังพลดังกล่าว จะทำให้เกิดความแออัดในการยืน)

๖.๕ เมื่อพับธงจนถึงตรงด้านที่ผูกกับเส้นเชือก ให้กำลังพลที่คอยช่วยเหลืออีกคนถอนตัวออก โดยท่าลักษณะเดียวกันกับข้อ ๖.๔ และให้กำลังพลที่จับผืนธงด้านดังกล่าว จับธงบริเวณมุมด้านล่างพับปลายธงขึ้น เป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก แล้วสอดเข้าไปอยู่ในธงรูปสามเหลี่ยม อีกด้านหนึ่ง พร้อมกับจัดระเบียบตามมุมธง และรีดธงให้เรียบร้อย

๖.๖ กำลังพลที่จับธงด้านต้นของผืนธงจะเป็นผู้ถือธงคนสุดท้าย โดยธงจะอยู่ในลักษณะตามรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก ให้กำลังพลดังกล่าวทำการหมุนธงให้ด้านมุมแหลมหันเข้าหาตนเอง ด้านฐานของสามเหลี่ยมอยู่ด้านนอก ในขณะเดียวกันกำลังพลที่ถือพาน ก้าวเดินออกจากจุด เพื่อเข้ามารับธงวางลงบนพาน

๗. กำลังพลที่เหลือ จัดแถวตอน เดินตามกำลังพลที่ถือพาน หน้าเดินลงจากเมรุ ทิศทางตรงข้ามกับที่ขึ้นมา และหยุดแถวตรงหน้าประธาน โดยกำลังพลที่ถือพานยืนอยู่หน้าแถว เพื่อมอบธงให้กับประธาน แล้วกลับเข้าแถวตามเดิม ทำซ้าย/ขวาหัน (แล้วแต่กรณี) เดินกลับเข้าจุดพักคอยตามเดิม

๘. ประธานรับมอบธงชาติจากกำลังพล และมอบธงชาติให้กับทายาท พร้อมกล่าวคำสดุดี

ผนวก ก

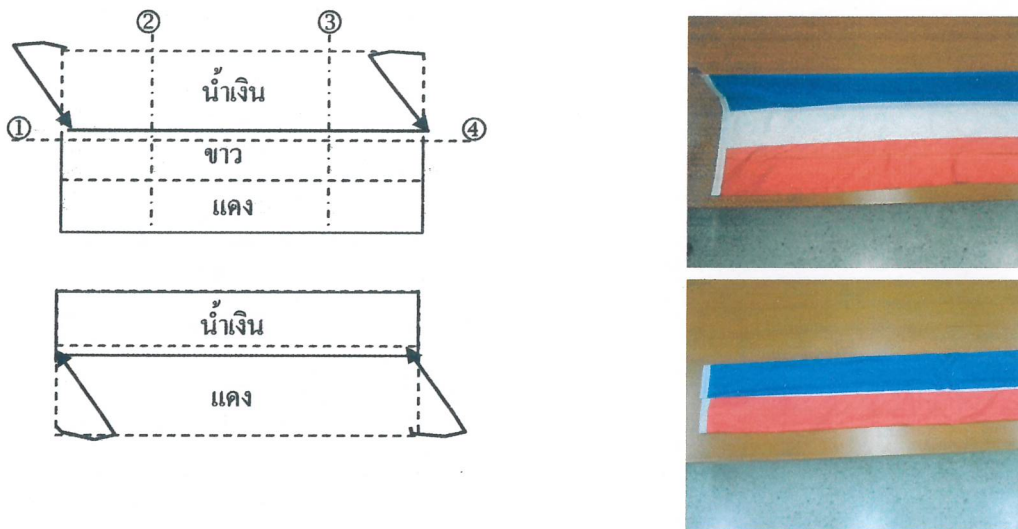
ขั้นตอนแสดงการพับธงชาติเพื่อมอบให้แก่ทายาทผู้เสียชีวิต ฯ

รูปที่ ๑

๑. พับธงให้เหลือครึ่งหนึ่ง ตามความยาวของผืนธง
(พับจากแถบสีแดงด้านบนมาบรรจบแถบสีแดงด้านล่าง)
โดยให้ธงด้านแถบสีน้ำเงินอยู่ด้านบน และแถบสีแดงอยู่ด้านล่าง

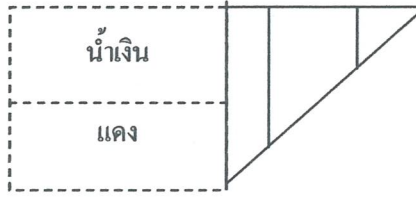
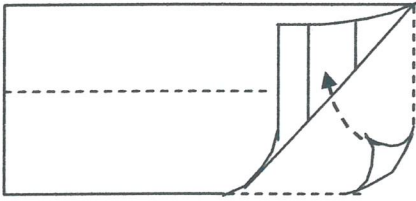
รูปที่ ๒

๒. พับผืนธงแถบสีน้ำเงินมาบรรจบกึ่งกลางแถบสีขาว
และพับธงแถบสีแดงมาบรรจบแถบสีขาวเช่นกัน
① - ④ แสดงตำแหน่งในการยี่นของกำลังพล

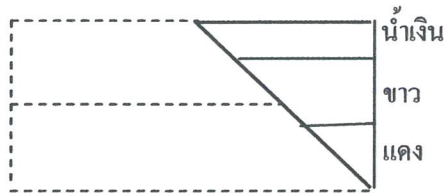
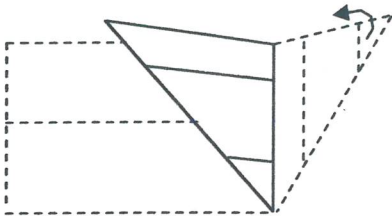
รูปที่ ๓

แดง ขาว น้ำเงิน

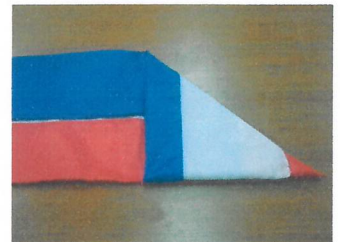
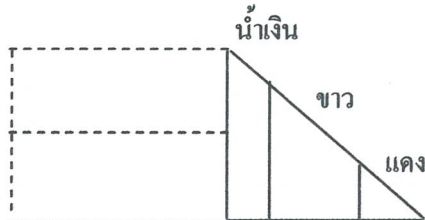
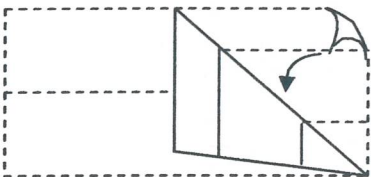

๓. พับตรงเป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก **ครั้งที่ ๑**
โดยจับฝั่งตรงบริเวณมุมด้านล่าง พับปลายตรงขึ้นเป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก
และพับต่อ ๆ ไป จนถึงการพับครั้งที่ ๔

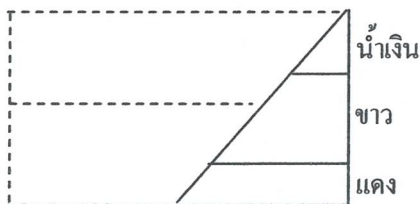
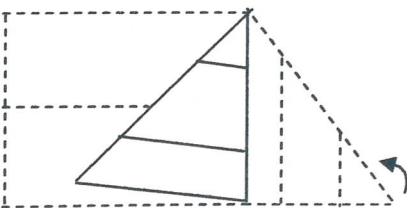
ครั้งที่ ๒

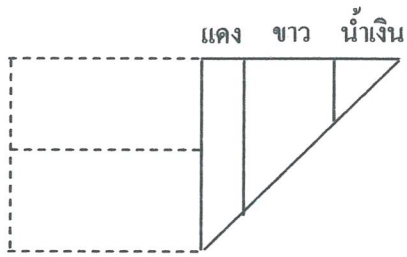
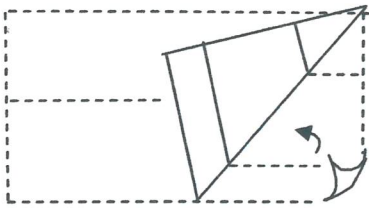
ครั้งที่ ๓

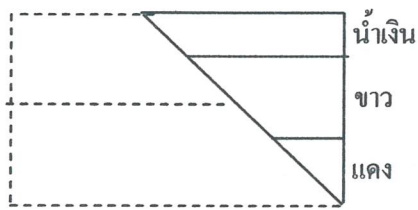
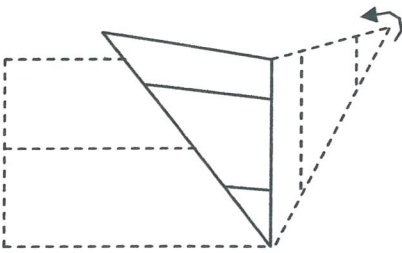
ครั้งที่ ๔

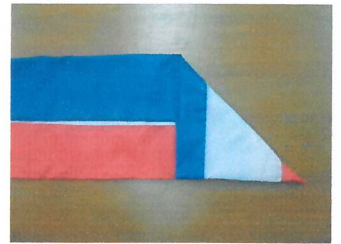
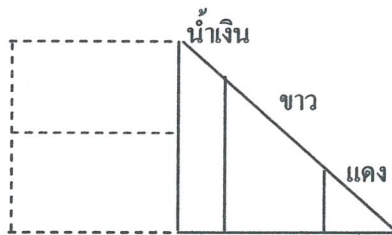
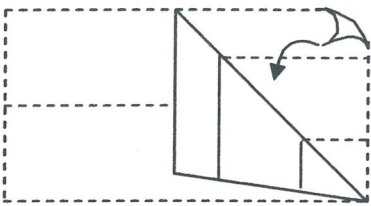
ครั้งที่ ๕

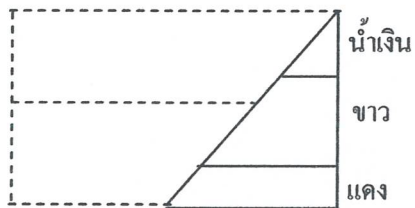
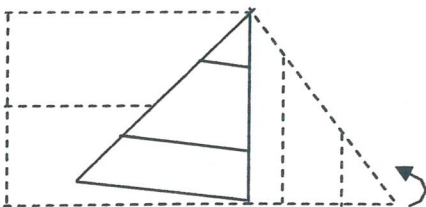
ครั้งที่ ๖

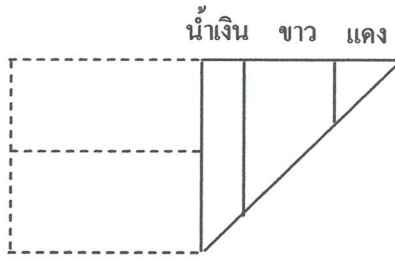
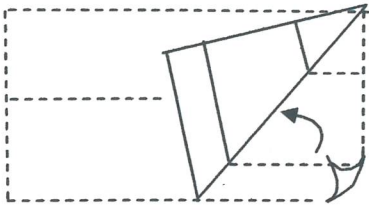
ครั้งที่ ๗

ครั้งที่ ๘

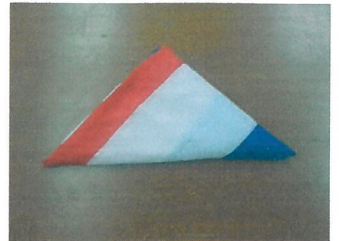
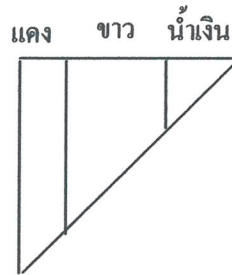
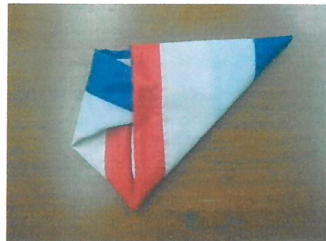
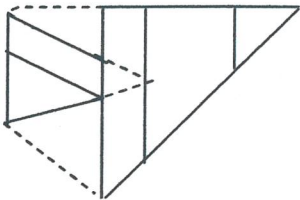
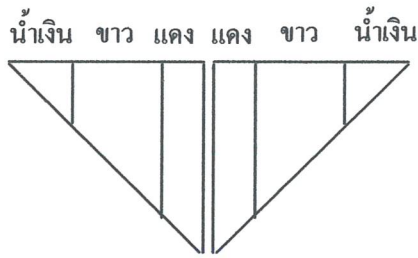
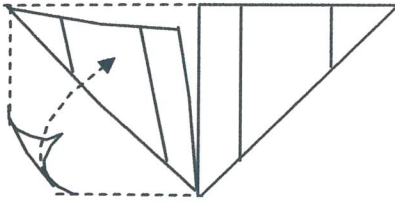

ครั้งที่ ๙

ครั้งที่ ๑๐

พับมุมตรงด้านที่ผูกกับเส้นเชือกให้เป็นรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก เช่นเดียวกับการพับในครั้งที่ ๑

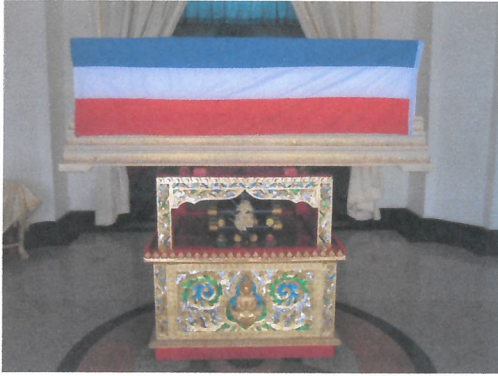

สอดผืนธงจากการพับในครั้งที่ ๑๐
ในสามเหลี่ยมของอีกด้านหนึ่ง

ปรับแต่งให้เรียบร้อย

ภาพขั้นตอนการปฏิบัติในพิธีมอบธงชาติ ฯ

(๑)

ลักษณะการคลุมธงชาติ

(๒)

ลักษณะการถือกระบี่ในท่าตรง
(กำลังพลคนที่ ๑ ถือกระบี่เรียบร้อยแล้ว)

(๓)

การถือกระบี่เมื่อเตรียมออกเดิน

(๔)

ระหว่างเดินขึ้นเมรุ

(๕)

ทำความเคารพ เมื่อแถวทั้งหมดขึ้นถึงบนเมรุ

(๖)

เอามือลง

(๓)

ทำเกี่ยวกับกระบี่ จังหวะที่ ๑

(๔)

จังหวะที่ ๒

(๕)

จังหวะที่ ๓
ต่อจากนั้นทำ ขวา/ซ้ายหัน
เพื่อแยกเดินเข้าหาหัว/ท้าย โลงศพ

(๑๐)

กำลังพลคนที่ ๑ ก้าวเดินและหยุด
บริเวณด้านมุม บนเมรุ

(๑๑)

ทำเตรียมยกธง

(๑๒)

ยกธง

(๑๓)

ยกธง และตบเท้าซ้ายก้าวเดิน

(๑๔)

ตั้งแถวหยุด พร้อมกับ โยธธงลง

(๑๕)

ขวา/ซ้ายหัน เพื่อหันหน้าเข้าหาผืนธง

(๑๖)

พับธงตามความกว้างของผืนธง
ให้เหลือครึ่งหนึ่ง

(๑๗)

พลิกธงให้อยู่ในแนวนอน

(๑๘)

พับธงด้านแถบสีน้ำเงินมาบรรจบกึ่งกลางแถบสีขาว
และพับธงด้านแถบสีแดงมาบรรจบกึ่งแถบสีขาวเช่นกัน
โดยมีกำลังพลทั้งสองคอยช่วยประคองผืนธง

(๑๙)

จับชายผืนธงด้านสีแดงพับเป็นรูปสามเหลี่ยม

(๒๐)

ต่อจากนั้นพลิกผืนธงตามรูปสามเหลี่ยม

(๒๑)

เมื่อพลิกผืนธงทุกครั้งจะเป็นรูปสามเหลี่ยม

(๒๒)

ลักษณะการยืนของกำลังพลผู้ช่วยประคองผืนธง

(๒๓)

(๒๔)

ลักษณะการจับผืนธง ในแต่ละครั้งของการพับ

(๒๕)

(๒๖)

เมื่อกำลังพลที่พับธง ทำการพับธงมาถึงกำลังพลที่ช่วยประกอบผืนธงคนที่ ๑
ให้กำลังพลดังกล่าวถอนตัวออกเพื่อกลับไปยืนในตำแหน่งเดิม

(๒๗)

(๒๘)

พับธงตามรูปสามเหลี่ยมต่อมา จนถึงกำลังพลที่ช่วยประกอบผืนธงอีกนายหนึ่ง

(๒๙)

(๓๐)

เมื่อกำลังพลที่พับธง ทำการพับธงมาถึงกำลังพลที่ช่วยประกอบผืนธงคนที่ ๒
ให้กำลังพลดังกล่าวถอนตัวออก เพื่อกลับไปยืนในตำแหน่งเดิมเช่นกัน

(๓๑)

พับต่อมาจนเหลือการพับครั้งสุดท้าย

(๓๒)

กำลังพลที่จับฝั่งธง ซึ่งยืนตรงข้าม
กับกำลังพลที่พับธง จะเป็นผู้พับธงครั้งสุดท้าย

(๓๓)

เมื่อพับเป็นรูปสามเหลี่ยมแล้ว ให้นำมุมแหลมของสามเหลี่ยม สอดเข้าไปอยู่ในธงอีกด้านหนึ่ง
และทำการจัดระเบียบให้เรียบร้อย

(๓๔)

(๓๕)

กำลังพลที่จับปลายธงจะเป็นผู้ถือธงคนสุดท้าย

(๓๖)

กำลังพลที่ถือพานเดินเข้ามารับธง

(๓๓)

กำลังพลทั้งหมดกลับเข้าอยู่ในแถวในลักษณะแถวตอน

(๓๘)

ก้าวเดินลงจากเมรุทางด้านข้าง

(๓๙)

เข้าสู่จุดบริเวณหน้าเมรุ โดยกำลังพลที่ถือพาน
แยกออกมาขึ้นหน้าแถว

(๔๐)

แฉวนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ยืนอยู่เบื้องหลังประธาน
โดยมีกำลังพลถือพานนำธงชาติมอบให้ประธาน

(๔๑)

ประธานรับธงชาติ และมอบให้กับทายาทต่อไป

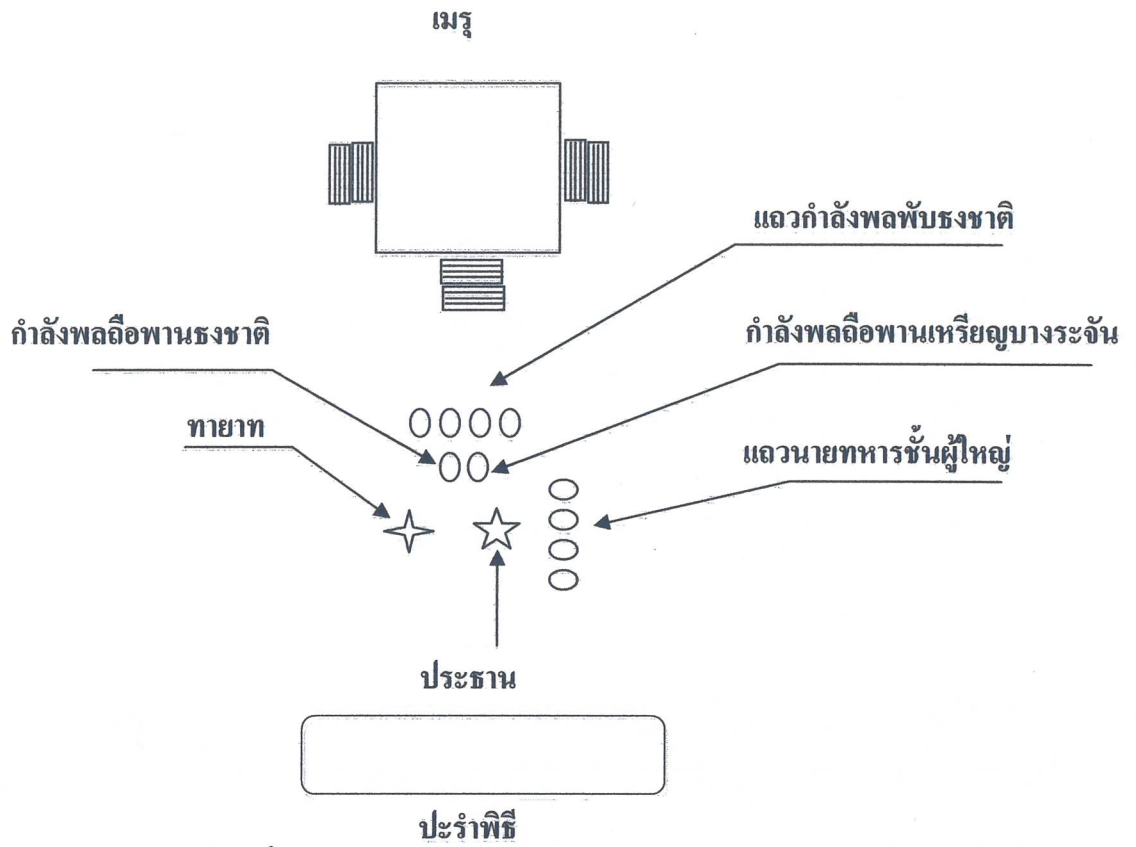
(๔๒)

ผนวก ข

แผนผังแสดงตำแหน่งการยื่นในพิธีมอบธงชาติให้แก่ทายาทผู้เสียชีวิต

(ประกอบขั้นตอนการจัดพิธีมอบธงชาติคลุมหีบศพ เพื่อมอบให้แก่ทายาทผู้เสียชีวิต)

ผนวก ก

(ประกอบขั้นตอนการจัดพิธีมอบธงชาติคลุมหีบศพ เพื่อมอบให้แก่ทายาทผู้เสียชีวิต)

ข้อพึงระวัง

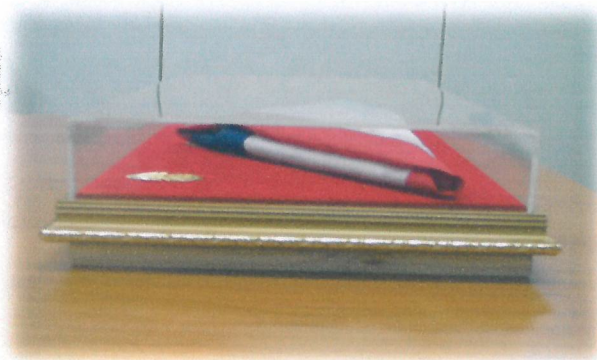
๑. การเลื่อนพื้นธงชาติ ควรเลื่อนด้วยความระมัดระวัง โดยมีให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ธงชาติ
๒. การพับธงชาติ พึงกระทำด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้การปฏิบัติเกิดความสง่างาม และสมเกียรติ
๓. ธงชาติคลุมหีบศพ ควรตั้งเชือกที่ร้อยธงด้านต้นของพื้นธงชาติออก
๔. กำลังพลที่ถือพานเชิญธงชาติ ควรระมัดระวังในการเชิญพานมิให้ธงชาติล่วงหล่นพื้น ในขณะที่กำลังเดินแถว

คำแนะนำ

๑. การวางผ้ากุญช้ายอง จะต้องอยู่ภายใต้พื้นธงชาติ
 ๒. การกระทำพิธีพับธงชาติคลุมหีบศพ หากมีพื้นที่บนเมรุไม่เพียงพอ อนุโลมให้เชิญธงชาติลงจากเมรุ เพื่อกระทำพิธีพับธงชาติบริเวณด้านล่างหน้าปะรำพิธีประธาน ได้
 ๓. ควรจัดกำลังพลรับผิดชอบในการเชิญทายาท เข้าสู่ตำแหน่งยืน และส่งทายาทกลับเข้าที่เมื่อประกอบพิธีรับมอบธงชาติเรียบร้อยแล้ว
-

ผนวก ง

รูปแบบกล่องใส่ธงชาติ และแผ่นจารึกคำสดุดีของผู้บัญชา

คำกล่าวสดุดีของผู้บังคับบัญชา

กองทัพบก

ขอมอบไว้เพื่อเป็นเกียรติ และระลึกถึง

ยศ — ชื่อ — สกุล

ที่ได้เสียสละชีวิตเป็นชาติพลี ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันรักษาแผ่นดินไทย
และรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ไว้ด้วยความกล้าหาญ
สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้เป็นที่ปรากฏแก่ชนรุ่นหลังสืบไป